SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 15. decembra 2011 *

V zadevi T-437/08,

CDC Hydrogene Peroxide Cartel Damage Claims (CDC Hydrogene Peroxide) s sedežem v Bruslju (Belgija), ki so jo najprej zastopali R. Wirtz, nato R. Wirtz in S. Echement in nazadnje T. Funke, A. Kirschstein in D. Stein, odvetniki,

tožeča stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Švedske, ki jo zastopajo A. Falk, K. Petkovska in S. Johannesson, zastopnice,

intervenientka,

* Jezik postopka: nemščina.

proti

Evropski komisiji, ki so jo najprej zastopali P. Costa de Oliveira, A. Antoniadis in O. Weber, nato A. Bouquet, P. Costa de Oliveira in A. Antoniadis, zastopniki,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evonik Degussa GmbH s sedežem v Essnu (Nemčija), ki jo je najprej zastopal C. Steinle, nato C. Steinle in M. Holm-Hadulla, odvetnika,

intervenientka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti odločbe Komisije SG.E3/MM/psi D(2008) 6658 z dne 8. avgusta 2008, s katero je bil v celoti zavrnjen dostop do kazala spisa iz postopka v zadevi COMP/F/38.620 – Vodikov peroksid in perborat,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi I. Pelikánová (poročevalka), predsednica, K. Jürimäe, sodnica, in M. van der Woude, sodnik,

sodna tajnica: T. Weiler, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. junija 2011

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Tožeča stranka, CDC Hydrogene Peroxide Cartel Damage Claims (CDC Hydrogene Peroxide), je delniška družba, katere dejavnost je med drugim varstvo interesov in izterjava terjatev, po sodni ali izvensodni poti, podjetij, ki so bila prizadeta z omejevalnim sporazumom, sankcioniranim z Odločbo Komisije C(2006) 1766 konč. z dne 3. maja 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/F/38.620 – Vodikov peroksid in perborat) (v nadaljevanju: odločba o vodikovem peroksidu).

2 Komisija Evropskih skupnosti je v tej odločbi ugotovila, da je devet podjetij sodelovalo pri omejevalnem sporazumu na trgu vodikovega peroksida, v okviru katerega so si izmenjevala informacije o cenah in obsegih prodaje, se dogovarjala o cenah in o zmanjšanju proizvodnih zmogljivosti ter uvedla nadzor nad izvajanjem sklenjenih dogovorov. Zato je Komisija podjetjem, ki so sodelovala pri tem omejevalnem sporazumu, naložila globe v skupni višini 388 milijonov EUR.

3 Tožeča stranka je pri Komisiji 14. marca 2008 na podlagi členov 2(1) ter 11(1) in (2) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331) zaprosila za dostop do kazala spisa iz postopka v zvezi z odločbo o vodikovem peroksidu (v nadaljevanju: kazalo).

4 Komisija je 11. aprila 2008 prošnjo za dostop do kazala zavrnila, ker naj to ne bi bil dokument v smislu člena 3(a) Uredbe št. 1049/2001.

5 Tožeča stranka je 15. aprila 2008 v dopisu, ki ga je naslovila na Komisijo, navedla razloge za utemeljitev tega, da je kazalo treba šteti za dokument v smislu člena 3(a) Uredbe št. 1049/2001. Komisija je 16. aprila 2008 sporočila, da bo ta dopis obravnavala kot dopolnjeno začetno prošnjo, in ne kot potrdilno prošnjo.

6 Komisija je 6. maja 2008 to prošnjo zavrnila, ker naj bi razkritje kazala oslabilo varstvo namena preiskav iz člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001, varstvo poslovnih interesov podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 in varstvo njenega postopka odločanja iz člena 4(3), drugi pododstavek, Uredbe št. 1049/2001.

7 Tožeča stranka je 20. maja 2008 vložila potrdilno prošnjo.

8 Komisija je 13. junija 2008 rok, določen za odgovor na potrdilno prošnjo tožeče stranke, podaljšala za 15 delovnih dni. Komisija je 3. julija 2008 tožečo stranko obvestila, da njene prošnje ne bo mogla obravnavati v podaljšanem roku.

9 Komisija je 8. avgusta 2008 na podlagi člena 4(2), prva in tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001 potrdilno prošnjo tožeče stranke zavrnila (v nadaljevanju: izpodbijana odločba), vendar pa ji je dala na razpolago nezaupno različico kazala.

Postopek in predlogi strank

10 Tožeča stranka je 6. oktobra 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

11 Kraljevina Švedska je 15. januarja 2009 vložila predlog za intervencijo v podporo predlogom tožeče stranke. Družba Evonik Degussa GmbH je 24. januarja 2009 vložila predlog za intervencijo v podporo predlogom Komisije.

12 Predsednik drugega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 18. marca 2009 dopustil ti intervenciji.

13 Kraljevina Švedska in družba Evonik Degussa sta 27. maja in 5. junija 2009 vložili intervencijski vlogi.

14 Predsednik drugega senata Splošnega sodišča je po zaslišanju strank s sklepom z dne 15. aprila 2010 postopek v tej zadevi prekinil do izdaje odločbe Splošnega sodišča, s katero je bil na tej stopnji končan postopek v zadevi Basell Polyolefine proti Komisiji (T-399/07). Po tem, ko je bila ta odločitev sprejeta s sklepom o izbrisu z dne 25. januarja 2011, se je postopek s tem datumom nadaljeval.

15 Ker se je sestava senatov Splošnega sodišča spremenila in je bil sodnik poročevalec premeščen v četrti senat, je bila ta zadeva dodeljena temu senatu.

16 Tožeča stranka ob podpori Kraljevine Švedske Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano odločbo razglasi za nično;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

17 Komisija ob podpori družbe Evonik Degussa Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

Dopustnost

18 Tožeča stranka je 16. marca 2009 pri Landgericht Dortmund (deželno sodišče, Nemčija) vložila tožbo proti več družbam, naslovnicam odločbe o vodikovem peroksidu ali njihovim pravnim naslednikom, med katerimi je intervenientka družba Evonik Degussa.

19 Tožeča stranka je jeseni 2009 po dogovoru, ki ga je sklenila z družbo Evonik Degussa, glede te družbe odstopila od tožbe pri Landgericht Dortmund. Postopek s to tožbo še poteka v delu, v katerem je bila vložena proti drugim družbam.

20 Komisija je v dopisu z dne 2. februarja 2011, ki ga je poslala Splošnemu sodišču, navedla možnost, da se je tožeča stranka po dogovoru, ki ga je sklenila z družbo Evonik Degussa in ki je pripeljal do delnega odstopa pri Landgericht Dortmund, lahko seznanila z informacijami, ki bi jih lahko spoznala iz kazala, in zlasti z informacijami, na podlagi katerih bi lahko konkretno opredelila dokumente iz spisa v postopku v zvezi z odločbo o vodikovem peroksidu, da bi zahtevala njihovo razkritje bodisi od Komisije bodisi pred nacionalnimi sodišči. Komisija je zato Splošnemu sodišču predlagala, naj tožečo stranko pozove, naj poda stališče o njenem pravnem interesu.

21 Tožeča stranka je glede tega navedla, da po dogovoru, ki ga je sklenila z družbo Evonik Degussa, še ne razpolaga z vsemi dokumenti, ki jih potrebuje za uveljavljanje odškodninskih zahtevkov pred nacionalnimi sodišči. Natančneje, v okviru tožbe pri

Landgericht Dortmund oziroma v okviru njenega dogovora z družbo Evonik Degussa naj ne bi imela dostopa do kazala niti do odločbe o vodikovem peroksidu v celotni različici. Zato meni, da ima še vedno interes za nadaljevanje tega spora.

22 Glede družbe Evonik Degussa je potrdila, da je bil sklenjen dogovor, hkrati pa je poudarila, da ta tožeči stranki ni razkrila niti kazala niti celotne odločbe o vodikovem peroksidu.

23 Tožeča stranka torej v okviru te tožbe ohranja pravni interes.

Utemeljenost

24 Tožeča stranka v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti navaja štiri tožbene razloge, prvič, kršitev temeljnih načel Uredbe št. 1049/2001, drugič, kršitev načela pravice do odškodnine za kršitev konkurenčnega prava Evropske unije, tretjič, kršitev člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 in četrtič, kršitev člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001.

25 Najprej je treba ugotoviti, da tožeča stranka s prvima tožbenima razlogoma Komisiji na splošno očita, da je kršila pravna načela, ne da bi te očitke natančneje povezala s konkretnimi pravnimi določbami ali s posameznimi razlogi iz izpodbijane odločbe.

Jasno je, da je treba pri konkretni uporabi pravnih določb, navedenih v tretjem in četrtem tožbenem razlogu, upoštevati splošnejša načela, ki jih je tožeča stranka navedla v prvem in drugem tožbenem razlogu. Zato je treba preučiti neposredno tretji in četrti tožbeni razlog, pri čemer je treba po potrebi upoštevati očitke, ki jih je tožeča stranka navedla v okviru prvega in drugega tožbenega razloga.

26 Poleg tega, ker je Komisija izpodbijano odločbo utemeljila na prvi in tretji alinei člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001, je pogoj za razglasitev ničnosti te odločbe sprejetje tretjega in četrtega tožbenega razloga tožeče stranke.

Tretji tožbeni razlog: kršitev člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001

27 Tožeča stranka ob podpori Kraljevine Švedske trdi, da se izjema, ki se nanaša na varstvo poslovnih interesov neke pravne osebe, v tej zadevi ne uporablja, ker kazalo ni niti poslovna skrivnost niti poklicna tajnost.

28 Poleg tega tožeča stranka meni, da je Komisija napačno pretehtala interese podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, na eni strani in interese žrtev omejevalnega sporazuma na drugi strani, ker je dala večjo veljavo varstvu interesov podjetij, naslovnikov odločbe o vodikovemu peroksidu, čeprav v skladu s sodno prakso ti interesi niso upravičeni do nobenega posebnega varstva.

29 Komisija ob podpori družbe Evonik Degussa trdi, da bi na podlagi nekaterih informacij v kazalu – skupaj z drugimi informacijami, ki so bile razkrite v okviru nezaupne različice njene odločbe o vodikovem peroksidu – žrtve omejevalnega sporazuma lahko mislile, da nekateri od dokumentov, naštetih v kazalu, vsebujejo več obremenilnih dokazov, in bi se zato odločile za vložitev odškodninskih tožb.

30 Komisija dodaja, da kazalo vsebuje dokumente, ki niso bili vključeni v nezaupno različico njene odločbe o vodikovem peroksidu in za katere se uporabljajo izjeme iz člena 4 Uredbe št. 1049/2001. Za obrambo podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, v okviru postopka pred Komisijo naj bi moralo veljati varstvo na podlagi člena 4(2), prva alinea, te uredbe.

31 Glede pojma „poklicna tajnost“, ki naj bi bil vsebovan v širšem pojmu „poslovni interesi“, Komisija meni, da nevarnost vložitve odškodninske tožbe pomeni resno škodo, zaradi katere podjetja, udeležena pri omejevalnem sporazumu, v prihodnje lahko ne bi sodelovala. Meni, da se ne bi smelo dopustiti, da bi bilo varstvo poklicne tajnosti ali poslovnih interesov podjetij, ki sodelujejo z njo v okviru postopka v zvezi z omejevalnimi sporazumi, ogroženo zaradi prošnje za dostop do dokumentov, ki temelji izključno na interesih zasebnega prava.

32 Opozoriti je treba, da se želi z Uredbo št. 1049/2001 v skladu z njeno uvodno izjavo 4 in njenim členom 1 javnosti zagotovili čim širši dostop do dokumentov institucij. V uvodni izjavi 2 te uredbe je opozorjeno, da je ta pravica do dostopa povezana z demokratičnostjo institucij.

33 Vendar za to pravico kljub temu veljajo nekatere omejitve na podlagi javnega ali zasebnega interesa (sodbe Sodišča z dne 1. februarja 2007 v zadevi Sison proti Svetu, C-266/05 P, ZOdl., str. I-1233, točka 62; z dne 29. junija 2010 v zadevi Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, ZOdl., str. I-5885, točka 53, in z dne 21. septembra 2010 v združenih zadevah Švedska proti API in Komisiji, C-514/07 P, C-528/07 P in C-532/07 P, ZOdl., str. I-8533, točka 70).

34 Natančneje, člen 4 Uredbe št. 1049/2001 – v skladu z njeno uvodno izjavo 11 – določa, da institucije zavrnejo dostop do dokumenta, kadar bi njegovo razkritje oslabilo varstvo katerega od interesov, varovanih s tem členom.

35 Zato, če Komisija odloči, da zavrne dostop do dokumenta, katerega razkritje je bilo od nje zaprošeno, mora načeloma pojasniti, kako bi lahko dostop do tega dokumenta konkretno in dejansko oslabil varstvo interesa, varovanega z izjemo iz člena 4 Uredbe št. 1049/2001, na katero se sklicuje ta institucija (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 1. julija 2008 v združenih zadevah Švedska in Turco proti Svetu, C-39/05 P in C-52/05 P, ZOdl., str. I-4723, točka 49, in zgoraj v točki 33 navedeni sodbi Komisija proti Technische Glaswerke Ilmenau, točka 53, in Švedska proti API in Komisiji, točka 72).

36 Ker odstopajo od načela čim širšega dostopa javnosti do dokumentov, je treba izjeme iz člena 4 Uredbe št. 1049/2001 razlagati in uporabljati ozko (zgoraj v točki 33 navedena sodba Sodišča Sison proti Svetu, točka 63; sodba z dne 18. decembra 2007 v zadevi Švedska proti Komisiji, C-64/05 P, ZOdl., str. I-11389, točka 66, in zgoraj v točki 35 navedena sodba Švedska in Turco proti Svetu, točka 36).

37 Poleg tega je treba v okviru tožbe za razglasitev ničnosti, ki je bila vložena na podlagi člena 230 ES, zakonitost zadevnega akta presojati glede na dejanske in pravne

elemente, ki so obstajali ob njegovem sprejetju (glej sodbi Splošnega sodišča z dne 28. marca 2000 v zadevi T. Port proti Komisiji, T-251/97, Recueil, str. II-1775, točka 38, in z dne 11. septembra 2002 v zadevi Alpharma proti Svetu, T-70/99, Recueil, str. II-3495, točka 248 in navedena sodna praksa). Zato dejstva, da se je tožeča stranka lahko dogovorila z eno od družb, katerih poslovne interese želi zaščititi Komisija, v okviru tega preizkusa ni mogoče upoštevati.

38 Ta načela je treba upoštevati pri presoji, kako je Komisija uporabila izjemo iz člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

39 V skladu s to določbo institucije zavrnejo dostop do dokumenta, kadar bi njegovo razkritje oslabilo varstvo poslovnih interesov fizičnih in pravnih oseb, razen če ne prevlada javni interes za razkritje.

40 Na prvem mestu je treba upoštevati naravo dokumenta, do katerega tožeča stranka prosi dostop. Stranki se namreč strinjata o tem, da gre za kazalo spisa v postopku, ki ga vodi Komisija, kot je bilo dano na voljo naslovnikom obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah v zadevi COMP/F/38.620 – Vodikov peroksid in perborat. Nasprotno pa tožeča stranka ne prosi za dostop do samih dokumentov, naštetih v kazalu, tako da je kakršno koli sklicevanje na vsebino dokumentov, in ne na vsebino samega kazala, v tej zadevi brez pomena.

41 Na drugem mestu, ker je Komisija v izpodbijani odločbi menila, da bi razkritje kazala posegalo v poslovne interese v njem omenjenih podjetij, je treba preučiti, ali je

Komisija storila napako pri presoji, ko je menila, da kazalo spada pod pojem „poslovni interesi“ v smislu člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

42 Glede tega se tožeča stranka sklicuje na Obvestilo Komisije o pravilih za vpogled v spis Komisije v zadevah na podlagi členov 81 [ES] in 82 [ES], členov 53, 54 in 57 Sporazuma EGP in Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 (UL 2005, C 325, str. 7, v nadaljevanju: obvestilo o vpogledu v spis), da bi potrdila, da informacije v kazalu niso poslovne skrivnosti. Vendar pa se, kot je pravilno navedla Komisija, člen 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001 ne nanaša na pojem „poslovne skrivnosti“. Poleg tega je treba upoštevati, da je v obvestilu o vpogledu v spis v točki 2 natančno navedeno, da se pravica do vpogleda v spis, kot je opredeljena v okviru tega obvestila, razlikuje od splošne pravice do vpogleda v dokumente iz Uredbe št. 1049/2001, za katero veljajo drugačna merila in izjeme ter ima drugačen namen. Zato je treba pojem „poslovni interesi“ obravnavati le glede na to uredbo.

43 Iz tega je mogoče sklepati, da se tožeča stranka ne more sklicevati na obvestilo o vpogledu v spis, da bi izpodbila sklicevanje Komisije na varstvo poslovnih interesov podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, na podlagi člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001.

44 Opozoriti je treba, da čeprav v sodni praksi pojem „poslovni interesi“ ni opredeljen, je Splošno sodišče vseeno pojasnilo, da se za kakršne koli informacije v zvezi z družbo in z njenimi poslovnimi odnosi ne sme šteti, da zanje velja varstvo, ki mora biti zagotovljeno za poslovne interese na podlagi člena 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001, razen če je treba preprečiti uporabo splošnega načela, na podlagi katerega ima javnost kar najširši dostop do dokumentov, ki jih imajo institucije (sodba Splošnega sodišča

z dne 30. januarja 2008 v zadevi Terezakis proti Komisiji, T-380/04, neobjavljena v ZOdl., točka 93).

45 Ugotoviti je treba, da za kazalo, v katerem so zgolj navedeni dokumenti iz spisa Komisije, ni mogoče šteti, da spada med poslovne interese tam navedenih družb, zlasti kot avtoric nekaterih od teh dokumentov. Namreč, samo če bi bile v enem od stolpcev kazala – v katerih so v skladu z nezaupno različico, ki jo je Komisija dala na voljo tožeči stranki, navedeni izvor, naslovnik in opis naštetih dokumentov – glede enega ali več od teh dokumentov vsebovane informacije o poslovnih odnosih zadevnih družb, cenah njihovih proizvodov, strukturi njihovih stroškov, tržnih deležih ali podobnih elementih, bi bilo za razkritje kazala mogoče šteti, da bi oslabilo varstvo poslovnih interesov teh družb. Komisija ni zatrjevala, da je to res.

46 Nasprotno je Komisija v izpodbijani odločbi v bistvu menila, da bi bila zaradi informacij v kazalih podjetij, pri katerih je opravila preglede na kraju samem, in podjetij, ki so sodelovala z njo, zaradi česar jim je bila globa zmanjšana, lahko izpostavljena novim odškodninskim tožbam. Komisija meni, da čeprav je dejstvo, da so bili nekateri dokumenti pridobljeni v skladu z obvestilom o ugodni obravnavi, javnosti znano, pa kazalo glede tega vsebuje več pojasnil v primerjavi z javno različico odločbe o vodikovem peroksidu.

47 Vendar je treba ugotoviti, da se te navedbe nanašajo izključno na nevarnost, da bi bile po razkritju kazala intervenientka ali druge družbe, vpletene v omejevalni sporazum glede vodikovega peroksida, izpostavljene odškodninskim tožbam. Komisija

se je torej zanesla zgolj na to, kako bi se informacije iz kazala lahko uporabile, ni pa zatrjevala, da te informacije same, zaradi njihove vsebine, spadajo med poslovne interese zadevnih družb.

48 Glede tega je treba pojasniti, da je kazalo preprost inventar dokumentov, ki ima v okviru odškodninske tožbe proti zadevnim družbam sam zase le relativno dokazno vrednost. Čeprav na podlagi tega inventarja tožeča stranka lahko opredeli dokumente, ki bi ji lahko koristili pri taki tožbi, pa o tem, ali je te dokumente treba predložiti, odloči sodišče, pristojno za obravnavanje te tožbe. Torej ni mogoče zatrjevati, da razkritje kazala samo zase ogroža interese, na katere se sklicuje Komisija, da bi utemeljila odločbo o zavrnitvi.

49 Poleg tega, čeprav to, da je družba izpostavljena odškodninskim tožbam, brez dvoma lahko povzroči visoke stroške – pa čeprav samo v smislu stroškov za odvetnike, tudi če bi bile te tožbe na koncu zavrnjene kot neutemeljene – pa interesa družbe, ki je sodelovala pri omejevalnem sporazumu, za izognitev takim tožbam ni mogoče opredeliti kot poslovni interes in ta nikakor ne pomeni interesa, ki bi ga bilo treba varovati, zlasti glede na pravico vsakogar, da zahteva povračilo škode, ki mu je nastala zaradi ravnanja, ki lahko omeji ali izkrivi konkurenco (sodbi Sodišča z dne 20. septembra 2001 v zadevi Courage in Crehan, C-453/99, Recueil, str. I-6297, točki 24 in 26, in z dne 13. julija 2006 v združenih zadevah Manfredi in drugi, od C-295/04 do C-298/04, ZOdl., str. I-6619, točki 59 in 61).

50 Iz zgoraj navedenega izhaja, da Komisija ni pravno zadostno dokazala, da bi dostop do kazala lahko konkretno in dejansko posegel v poslovne interese podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, in med drugim tudi v interese družbe Evonik Degussa.

51 Zato je treba tretji tožbeni razlog tožeče stranke sprejeti.

Četrti tožbeni razlog: kršitev člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001

52 Tožeča stranka ob podpori Kraljevine Švedske trdi, da bi se morala Komisija sklicevati zgolj na člen 4(2), prva alinea, Uredbe št. 1049/2001, ker se je v nezaupni različici, ki je bila dana na voljo tožeči stranki, za vsakega od naštetih dokumentov sklicevala zgolj na varstvo poklicne tajnosti in poslovnih skrivnosti. Kot naj bi bilo razvidno iz legende kratic v uvodu nezaupne različice kazala, Komisija zavrnitve dostopa do kazala ni utemeljila z namenom preiskav, kot je naveden v členu 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001.

53 Poleg tega tožeča stranka trdi, da pogoji iz zadnjenavedene določbe v tej zadevi niso izpolnjeni, ker je bila preiskava končana v okviru postopka COMP/F/38.620. Pojasnjuje, da preiskave ni mogoče ponovno opraviti, ker se tožbe podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, ne nanašajo na obstoj protikonkurenčnih ravnanj.

54 Nazadnje se tožeča stranka sklicuje na neobstoj vzročne zveze med razkritjem kazala in ogroženostjo naloge pregona protikonkurenčnih ravnanj, ki jo ima Komisija. Poudarja, da kljub porastu odškodninskih tožb število prošenj za priznanje imunitete ne upada.

55 Komisija ob podpori družbe Evonik Degussa trdi, da je treba za preiskavo v zadevi COMP/F/38.620 šteti, kot da še vedno poteka, ker odločba o vodikovem peroksidu še ni postala končna.

56 Poleg tega Komisija navaja, da je izvajanje njene naloge pregona protikonkurenčnih ravnanj močno odvisno od sodelovanja podjetij, ki pa bi bilo ogroženo, če bi bili dokumenti, ki jih predložijo prosilci za prizanesljivost, razkriti. Trdi, da bi bila zaradi tega razkritja nekatera podjetja v slabšem položaju od drugih, ne da bi bil tak slabši položaj objektivno upravičen.

57 Komisija meni, da se je zaradi soodvisnosti med varstvom poslovnih interesov zadevnih podjetij in javnim interesom za pregon protikonkurenčnih ravnanj v okviru preizkusa člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001 upravičeno sklicevala na varstvo poslovnih interesov podjetij.

58 Najprej je treba zavrniti trditev tožeče stranke, da Komisija zavrnitve dostopa ni utemeljila z izjemo glede varstva namena preiskav. Ta trditev namreč temelji na dejstvu, da se nobena od oznak, omenjenih v nezaupni različici kazala zaradi navedbe razlogov za zavrnitev, ne nanaša na varstvo namena preiskav. Vendar je treba upoštevati predvsem samo besedilo izpodbijane odločbe, v kateri točka 3.2 zaradi navedbe razlogov za zavrnitev dostopa vsebuje sklic na varstvo namena preiskav in na varstvo namena preiskav na področju omejevalnih sporazumov. Ob upoštevanju teh elementov so šifrirane navedbe v nezaupni različici kazala zgolj podredne. Poleg tega so v skladu z razlogovanjem, ki ga je uporabila Komisija tako v izpodbijani odločbi kot v odgovoru na tožbo, posledice, ki bi jih imela morebitna objava kazala za namen te preiskave, odvisne od posledic take objave za poslovne interese zadevnih podjetij, tako da obstaja soodvisnost teh dveh dejavnikov.

59 Dalje, kar zadeva utemeljenost sklicevanja Komisije na izjemo, ki se nanaša na oslabitev varstva namena preiskav, je treba, na prvem mestu, opozoriti, da – kot je razvidno iz dikcije izjeme iz člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001 – namen te izjeme ni varstvo preiskav, temveč namena teh preiskav, ki je pri postopku na področju konkurence ta, da se preveri, ali je bila storjena kršitev členov 81 ES ali 82 ES, in da se po potrebi kaznujejo odgovorne družbe. Iz tega razloga lahko različni deli spisa, ki se nanašajo na različna dejanja preiskave, ostanejo skriti na podlagi te izjeme, dokler ta cilj ni dosežen, čeprav je preiskava ali posebna inšpekcija, iz katere izhaja dokument, za katerega je zavrnjen dostop, končana (sodba Splošnega sodišča z dne 12. septembra 2007 v zadevi API proti Komisiji, T-36/04, ZOdl., str. II-3201, točka 133; glej po analogiji sodbo z dne 6. julija 2006 v združenih zadevah Franchet in Byk proti Komisiji, T-391/03 in T-70/04, ZOdl., str. II-2023, točka 110, ter v zvezi z uporabo etičnega kodeksa iz leta 1993 sodbo z dne 13. septembra 2000 v zadevi Denkavit Nederland proti Komisiji, T-20/99, Recueil, str. II-3011, točka 48).

60 V obravnavanem primeru sta na dan sprejetja izpodbijane odločbe minili že več kot dve leti, odkar je Komisija sprejela odločbo o vodikovem peroksidu, v kateri so bile ugotovljene kršitve, ki jih je očitala zadevnim podjetjem, in s katero je bil tako končan postopek COMP/F/38.620. Torej ni sporno, da na ta dan ni potekala nobena preiskava, s katero bi se dokazoval obstoj zadevnih kršitev in ki bi jo lahko ogrozilo razkritje zaprošenih dokumentov.

61 Res je sicer, da so ob sprejetju izpodbijane odločbe pri Splošnem sodišču potekali postopki s tožbami zoper odločbo o vodikovem peroksidu, tako da bi se postopek lahko spet začel, če bi Splošno sodišče to odločbo razglasilo za nično.

62 Vendar je treba za preiskavo v konkretni zadevi šteti, da se je končala s sprejetjem končne odločbe, neodvisno od morebitne poznejše razglasitve ničnosti te odločbe s strani sodišč, ker je zadevna institucija postopek tudi sama štela za končan v tem trenutku.

63 V tem okviru je treba opozoriti tudi, da ker je treba vse izjeme od pravice do dostopa razlagati in uporabljati ozko, to, da se zaprošeni dokumenti nanašajo na varovan interes, samo zase ne more upravičiti uporabe navedene izjeme, saj mora Komisija dokazati, da bi lahko razkritje teh dokumentov dejansko ogrozilo varstvo namena njene preiskave o zadevni kršitvi (glej v tem smislu zgoraj v točki 59 navedeno sodbo API proti Komisiji, točka 127).

64 Poleg tega bi dopustitev, da za različne dokumente, ki se nanašajo na preiskave, velja izjema iz člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001, dokler se ne končajo vsi možni pravni postopki – tudi če je pri Splošnem sodišču vložena tožba, ki bi morebiti pripeljala do ponovne uvedbe postopka pri Komisiji – povzročila, da bi bil dostop do teh dokumentov odvisen od naključnih dogodkov, in sicer od izida te tožbe in od posledic, ki bi jih iz njega lahko izvedla Komisija. Vsekakor bi šlo za prihodnje in negotove dogodke, ki bi bili odvisni od odločitev družb, naslovnic odločbe o kaznovanju omejevalnega sporazuma, in različnih zadevnih organov.

65 Taka rešitev bi bila v nasprotju s ciljem zagotoviti javnosti največji možni dostop do dokumentov institucij, da bi se državljanom omogočil učinkovitejši nadzor nad zakonitostjo izvajanja oblasti (zgoraj v točki 59 navedena sodba API proti Komisiji, točka 140; glej v tem smislu zgoraj v točki 59 navedeno sodbo Franchet in Byk proti Komisiji, točka 112).

66 V tej zadevi je treba dodati, da se s tožbenimi razlogi, ki so bili podani v okviru tožb zoper odločbo o vodikovem peroksidu, ni izpodbijal obstoj protikonkurenčnih ravnanj, ki jih je ugotovila Komisija, ampak so se z njimi v bistvu zgolj zatrjevale napake glede trajanja teh ravnanj, glede naložitve odgovornosti matičnim družbam za ravnanja njihovih hčerinskih družb in glede izračuna glob ali kršitev postopkovnih pravic. Zato ponovna uvedba postopka nikakor ne bi mogla privesti do drugačnega stališča Komisije glede ugotovitve kršitve in sodelovanja različnih proizvajalcev, udeleženih pri omejevalnem sporazumu glede vodikovega peroksida, ampak kvečjemu do ponovne pravne presoje dejstev, ki jih je že ugotovila, glede trajanja sodelovanja nekaterih podjetij pri kršitvi ali naložitve odgovornosti za kršitvena ravnanja nekaterim družbam.

67 Zato razkritje kazala ne bi moglo oslabiti varstva namena preiskave v zvezi s postopkom pri Komisiji glede omejevalnega sporazuma glede vodikovega peroksida.

68 Na drugem mestu, te presoje ne more omajati trditev Komisije, da je pojem „nameni preiskav“ splošnejši, tako da obsega celotno politiko Komisije v zvezi s pregonom in preprečevanjem omejevalnih sporazumov.

69 Komisija v bistvu meni, da je izjema, ki temelji na tem pojmu, neodvisna od konkretnega postopka in da se je nanjo mogoče na splošno sklicevati ob zavrnitvi razkritja vsakega dokumenta, ki bi lahko ogrozilo politiko Komisije na področju omejevalnih sporazumov in natančneje njen program prizanesljivosti. Zlasti če bi se prosilci za prizanesljivost morali bati, da bi družbe, ki so oškodovane z omejevalnim sporazumom, po razkritju dokumentov, ki so jih predložili v okviru njihove prošnje, zoper

njih vložile odškodninske tožbe, v prihodnje morda ne bi več sodelovali s Komisijo, kar bi lahko vplivalo na učinkovitost programa prizanesljivosti.

70 Vendar bi sprejetje razlage, ki jo predlaga Komisija, povzročilo, da tej Uredbe št. 1049/2001 ne bi bilo treba uporabiti – in to brez časovne omejitve – za kateri koli dokument iz spisa v zvezi s konkurenco, če bi se preprosto sklicevala na možno bodočo ogroženost svojega programa prizanesljivosti. Ta zadeva je poleg tega prikaz široke uporabe te razlage s strani Komisije, ker noče razkriti dokumenta, ki ga prosilec za prizanesljivost ni predložil in ki ne vsebuje nobenih informacij, ki bi lahko same zase škodovale interesom družb, ki so vložile prošnje za prizanesljivost. Komisija namreč zgolj trdi, da bi bilo nekatere informacije, ki jih vsebuje nezaupna različica odločbe o vodikovem peroksidu, mogoče povezati z drugimi informacijami, vsebovanimi v kazalu, tako da bi žrtve protikonkurenčnih ravnanj lahko izvedele, kateri dokumenti iz spisa bi lahko vsebovali več obremenilnih dokazov.

71 Ugotoviti je treba, da je tako široka razlaga pojma preiskave nezdružljiva z načelom, da je treba zaradi cilja Uredbe št. 1049/2001, ki je v skladu z njeno uvodno izjavo 4 „čim bolj uresničiti pravico dostopa javnosti do dokumentov“, izjeme iz člena 4 te uredbe razlagati in uporabljati ozko (glej sodno prakso, navedeno v točki 36 zgoraj).

72 Glede tega je treba poudariti, da nič v Uredbi št. 1049/2001 ne omogoča sklepa, da mora za politiko Unije o konkurenci v okviru uporabe te uredbe veljati drugačno obravnavanje kot za druge politike Unije. Zato ni nobenega razloga, da bi pojem „namen preiskav“ v okviru politike konkurence razlagali drugače kot pri drugih politikah Unije.

73 Poleg tega je treba poudariti, da sta v razlogovanju Komisije pomešani izjema glede varstva namena preiskav in izjema glede varstva poslovnih interesov.

74 Kot je bilo namreč navedeno zgoraj v točki 58, so v skladu z razlogovanjem Komisije v točki 3.2 izpodbijane odločbe posledice morebitnega razkritja kazala za namene njene preiskave odvisne od posledic, ki bi jih imelo to razkritje na poslovne interese zadevnih podjetij, ker bi po mnenju Komisije podjetja zaradi varstva svojih poslovnih interesov z njo sodelovala manj. Zato so dejanske okoliščine, s katerimi Komisija utemeljuje obstoj ogrožanja namena preiskav, v bistvu enake okoliščinam, na katere se sklicuje v utemeljitev izjeme glede oslabitve varstva poslovnih interesov.

75 Tako se odlomka točke 3.2 izpodbijane odločbe, ki se nanašata na varstvo namena preiskav v širšem smislu, glasita:

„Poleg tega te zadeve ni mogoče presojati posamično. Razkritje celotnega seznama dokumentov bi ustvarilo precedens, ker bi poslovnemu svetu prikazalo, da lahko Komisija razkrije informacije o zadevi na področju konkurence, čeprav bi lahko tako razkritje ogrozilo poslovne interese podjetij, ki so bila predmet postopka. To bi pripeljalo do položaja, v katerem bi lahko podjetja sodelovanje omejila do stopnje, ki je nujno potrebna, in bi nerada predložila informacije, kar pa je za Komisijo nujno pri njenem boju proti omejevalnim sporazumom. Tak izid bi močno vplival na zmožnost Komisije, da vodi preiskave na področju konkurence in da posledično opravlja naloge, ki so ji podeljene s Pogodbo ES.

Iz zgoraj navedenih razlogov se izjema iz člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001 uporablja za podatke, ki niso bili razkriti v [nezaupni različici kazala]."

76 Vendar je bilo zgoraj v točkah od 46 do 51 že ugotovljeno, da Komisija ni pravno zadostno dokazala, da bi dostop do kazala konkretno in dejansko posegel v poslovne interese podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, in med drugim v interese družbe Evonik Degussa.

77 Poleg tega je treba opozoriti, da programa prizanesljivosti in sodelovanja, katerih učinkovitost želi Komisija varovati, nista edini sredstvi za zagotovitev spoštovanja pravil konkurence Unije. Odškodninske tožbe pred nacionalnimi sodišči bi namreč lahko pomembno prispevale k ohranjanju učinkovite konkurence v Uniji (zgoraj v točki 49 navedena sodba Courage in Crehan, točka 27).

78 Nazadnje je treba glede trditve Komisije – da dejstvo, da je bilo kazalo sprejeto le zato, da bi zadevna podjetja lahko izvrševala svoje pravice do obrambe, nasprotuje njegovemu razkritju „glede na cilj uporabe dokumentov in zaupnost, ki sta neločljivo povezana s postopkom na področju omejevalnih sporazumov" – ugotoviti, da je cilj, zaradi katerega je Komisija sprejela dokument, okoliščina, ki je same zase ni treba upoštevati pri odločitvi o dostopu do tega dokumenta na podlagi Uredbe št. 1049/2001. Člen 4 te uredbe, ki izčrpno našteva primere, ki upravičujejo zavrnitev dostopa do dokumenta, navaja le okoliščine, ki se nanašajo na posledice razkritja zaprošenih dokumentov, in nikjer ne omenja namena teh dokumentov. Taka presoja torej ni združljiva

s sistemom dostopa do dokumentov, uvedenim z Uredbo št. 1049/2001, vsaj kar zadeva dokumente, ki jih sprejme Komisija sama.

79 Iz zgoraj navedenega izhaja, da Komisija ni pravno zadostno dokazala, da bi razkritje kazala konkretno in dejansko oslabilo varstvo namena preiskav. V izpodbijani odločbi je bilo torej glede tega napačno uporabljeno pravo.

80 Zato je treba sprejeti četrti razlog tožeče stranke.

81 Ker z nobeno od izjem iz člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001, na katere se je sklicevala Komisija, ni mogoče utemeljiti zavrnitve prošnje za dostop do kazala, je treba tožbi ugoditi in izpodbijano odločbo razglasiti za nično.

Stroški

82 V skladu s členom 87(2) Poslovnika Splošnega sodišča se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker Komisija s svojimi predlogi ni uspela, se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

83 Kraljevina Švedska in družba Evonik Degussa v skladu s členom 87(4), prvi in tretji pododstavek, Poslovnika nosita svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

1. **Odločba Komisije SG.E3/MM/psi D(2008) 6658 z dne 8. avgusta 2008, s katero je bil v celoti zavrnjen dostop do kazala spisa iz postopka v zadevi COMP/F/38.620 – Vodikov peroksid in perborat, se razglasi za nično.**

2. **Evropska komisija nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila CDC Hydrogene Peroxide Cartel Damage Claims (CDC Hydrogene Peroxide).**

3. **Kraljevina Švedska in družba Evonik Degussa GmbH nosita svoje stroške.**

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 15. decembra 2011.

Podpisi